รายงานปฏิบัติงาน
โครงการถอดบทเรียนการฝึกปฏิบัติการสหกิจ

โดย

นางสาวณัฐยา สะสิธร รหัสนักศึกษา 6240308113

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา ปีการศึกษา 2565
สาขาการพัฒนาสังคม
หลักสูตรศิลปะศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รายงานปฏิบัติงาน

โครงการถอดบทเรียนการฝึกปฏิบัติการสหกิจ

โดย

นางสาวณัฐยา สะสิธร 6240308113

ปฏิบัติงาน ณ เทศบาลเมืองปากช่อง อำเภอเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา ปีการศึกษา 2565
สาขาการพัฒนาสังคม
หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิตยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ชื่อโครงการ ถอดบทเรียนการฝึกปฏิบัติการสหกิจ

ผู้จัดทำโครงการ นางสาวณัฐยา สะสิธร
คณะ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาการพัฒนาสังคม
ปีพ.ศ. 2565
ที่ปรึกษา อาจารย์จันทร์เพ็ญ เกตุสำโรง

บทคัดย่อ

การถอดบทเรียนการฝึกปฏิบัติการสหกิจฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา และช่วยเหลือองค์กร ของสำนักงานเทศบาลเมืองปากช่อง โดยช่วยเหลือในการรับประสารงานกับประชาชนที่มาติดต่อ และขอลงทะเบียน

ผลที่ได้รับจากการจัดทำโครงงานคือ การได้รู้ระบบการลงทะเบียนผู้สูงอายุ และ เรียนรู้บทบาทหน้าที่ขององค์กร ลดระยะเวลาในการลงทะเบียนลง หรือการจัดหาเอกสารได้รวดเร็วขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การที่ผู้จัดทำได้มาปฏิบัติงานโครงงานสหกิจศึกษา ณ สำนักงานเทศบาลเมืองปากช่อง ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ.2565 ถึงวันที่ 7 เมษายนย พ.ศ.2566 ส่งผลให้ผู้จัดทำได้มีความรู้และประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่มีค่ามากมาย สำหรับโครงงานสหกิจศึกษาฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี จากความร่วมมือและการสนับสนุนจากหลายฝ่ายดังนี้

1 นางสาวปานชีวา หินเมืองเก่า ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน

2 อาจารย์จันทร์เพ็ญ เกตุสำโรง อาจารย์ที่ปรึกษา

และบุคคลท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำโครงงาน ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและเป็นที่ปรึกษาในการทำโครงงานฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ตลอดจนให้การดูแล สอนงานในด้านต่าง ๆ และ ให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้ชีวิตของการทำงานจริงซึ่งผู้จัดทำขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้จัดทำ

นางสาวณัฐยา สะสิธร

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญ(ต่อ)	ค
บทที่ ๑ ข้อมูลองค์กรหรือสถานประกอบการ	๑
๑.๑ ชื่อและที่ตั้งสถานประกอบการ	๑
๑.๒ ความเป็นมา	๑
๑.๓ วิสัยทัศน์	๑
๑.๔ พันธ์กิจ	๒
๑.๕ วัตถุประสงค์	๒
๑.๖ โครงสร้างองค์กร	๒
๑.๗ บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๓
๑.๘ ที่ปรึกษาและตำแหน่งงานของที่ปรึกษา	๓
บทที่ ๒วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน	๔
๒.๑ วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน	๔
๒.๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการปฏิบัติงาน	๔
๒.๓ การปฏิบัติงานของนักศึกษาในสถานประกอบการ	๔
๒.๔ สิ่งที่ได้เรียนรู้จากสถานประกอบการ	๔
๒.๕ สิ่งที่ได้รับในด้านการศึกษาผู้ปฏิบัติงาน	๔
บทที่ ๓ รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ	๖
๓.๑ ชื่อโครงการ	๖
๓.๒ หลักการและเหตุผล	๖

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ **หน้า**

๓.๓ วัตถุประสงค์ ๗

๓.๔ เป้าหมาย ๗

๓.๕ วิธีดำเนินงาน ๗

๓.๖ ระยะเวลาทำโครงการ ๗

๓.๗ สถานที่ดำเนินโครงการ ๗

๓.๘ งบประมาณ ๗

๓.๙ ผู้รับผิดชอบวิจัย ๗

๓.๑๐ การติดตามและการประเมินผล ๗

๓.๑๑ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ๗

บทที่ ๔ ผลการดำเนินงานโครงการ ๘

๔.๑ ประโยชน์ที่ได้รับด้านวิชาการ ๑๘

๔.๒ ประโยชน์ที่ได้รับด้านการทำงาน ๑๘

๔.๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะ ๑๘

บรรณานุกรม ๑๙

ภาคผนวก ๒๐

บทที่ 1

ข้อมูลองค์กรหรือสถานประกอบการ

1.1 ชื่อและที่ตั้งสถานประกอบการ

สถานประกอบการ : สำนักงานเทศบาลเมืองปากช่อง
ที่ตั้ง : 73 ตำบลปากช่อง อำเภอเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ : 044-312-037 ต่อ 8
รายละเอียด : กองสวัสดิการสังคม

1.2 ความเป็นมา

ปากช่อง เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ตั้งอยู่ในป่าเขาหนาทึบ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก มีเฉพาะเส้นทางเดินเท้าและสัตว์เป็นพาหนะ แม้แต่เกวียนยังไม่สามารถผ่านได้ แต่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างภาคกลาง และภาคอีสาน เนื่องจากเป็นป่าดิบชื้น ยุงป่าจึงชุกชุม ทำให้ผู้สัญจรไปมาได้รับเชื้อไข้ป่าและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก จึงขนานนามว่า “เทือกเขาดงพญาไฟ”

เมื่อ พ.ศ.2430 บ้านปากช่องขึ้นกับ ต.ขนงพระ อ.จันทึก จ.นครราชสีมา ต่อมาในปี พ.ศ. 2434 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โปรดให้สร้างทางรถไฟจากกรุงเทพฯ ถึงนครราชสีมา การสร้างทางรถไฟในจุดนี้จำเป็นต้องระเบิดเขาเพื่อวางรางรถไฟ ทำให้เกิดช่องระหว่างสองฝั่งเขา ผู้คนทั่วไปจึงเรียกหมู่บ้านแห่งนี้ว่า ปากช่อง นับแต่นั้นมา กระทั่งปี พ.ศ.2482 ทางการสั่งยุบ ต.ขนงพระ อ.จันทึก ให้บ้านปากช่องไปขึ้นกับ ต.จันทึก อ.สีคิ้ว (ต.จันทึก) แต่เดิมนั้น ขณะนี้อยู่ใต้บาดาลในเขื่อนอ่างเก็บน้ำลำตะคอง)

ต่อมาในปี พ.ศ.2492 หมู่บ้านปากช่องได้รับการยกฐานะเป็นตำบลปากช่อง และในปี พ.ศ. 2499 รัฐบาลไทยจับมือกับสหรัฐอเมริกา สร้างถนนมิตรภาพตั้งแต่สระบุรีจนถึงโคราช ทำให้ ต.ปากช่อง เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว ทางการจึงยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอปากช่อง และเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2500 ได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอปากช่อง ตราบจนถึงปัจจุบัน
เทศบาลเมืองปากช่อง คือส่วนหนึ่งของอำเภอปากช่องมีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ 15.25 ตารางกิโลเมตร เดิมเป็นสุขาภิบาลปากช่อง ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็น เทศบาลตำบลปากช่อง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2524 และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น
เทศบาลเมืองปากช่อง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2548 เป็นต้นมา

1.3 วิสัยทัศน์

สร้างบ้านเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี มีประสิทธิภาพทางการศึกษา พัฒนาการท่องเที่ยว สร้างบ้านเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี

1.4 พันธ์กิจ

1.4.1 มีคุณภาพชีวิตที่ดีเห็นความสำคัญของท้องถิ่นที่ตัวเองอยู่

1.4.2 การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้เรียนเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

1.5 วัตถุประสงค์

เพื่อนำองค์ความรู้ทางวิชาการไปสู่การใช้ประโยชน์ในการฝึกงานคนรุ่นหลัง เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะออกฝึกประสบการณ์ รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมภายในองค์กรและนำมาประยุกต์ใช้ในการออกฝึกประสบการณ์จริง

1.6 โครงสร้างองค์กร

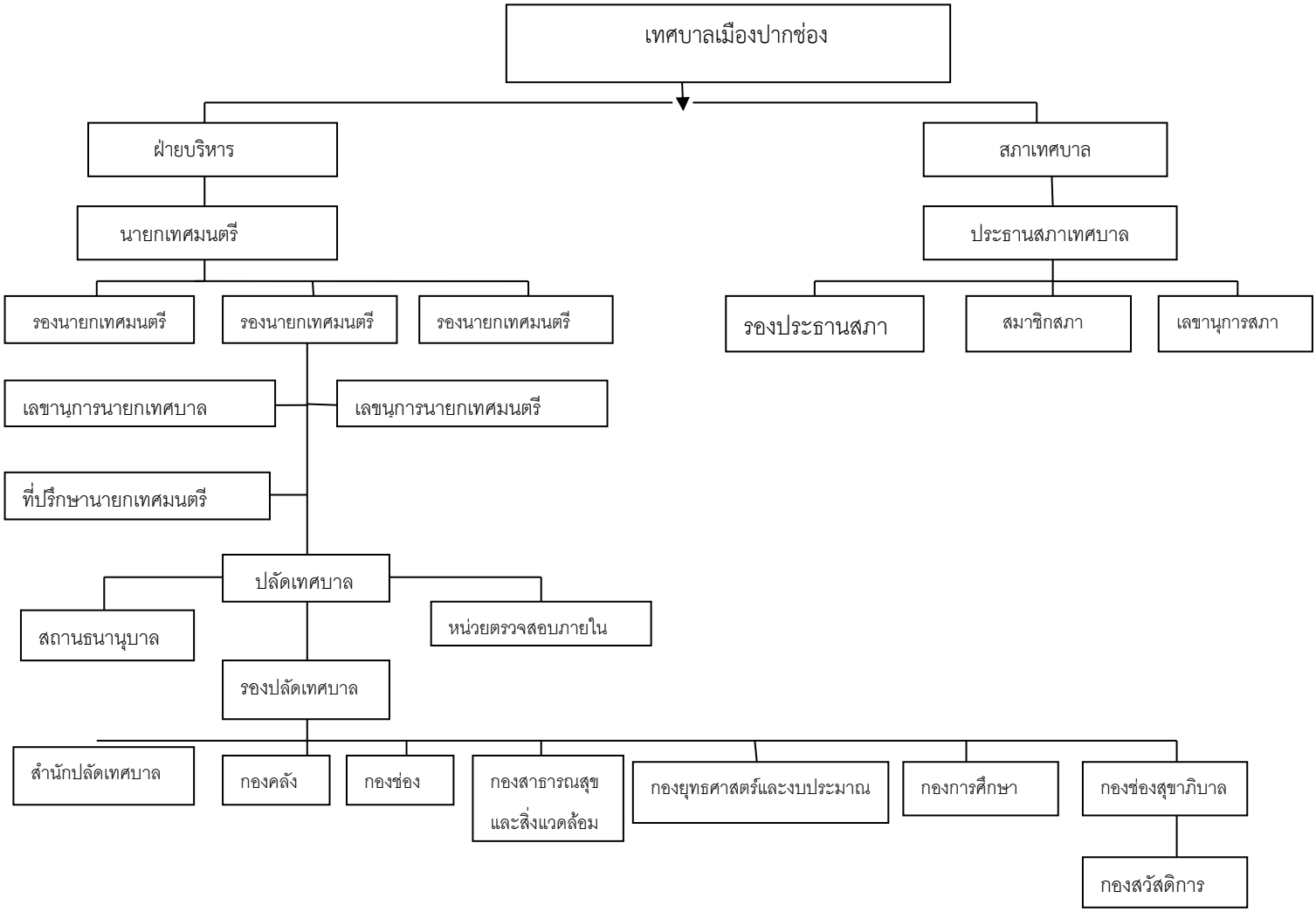

1.7 บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

1.7.1 ตำแหน่ง ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน

1.7.2 ลักษณะงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นักพัฒนาชุมชน กองสวัสดิการเทศบาลเมืองปากช่อง เช่น เดินเอกสาร ลงพื้นที่แทน

1.8 ที่ปรึกษาและตำแหน่งงานของที่ปรึกษา

1.8.1 นางสาวปานชีวา หินเมืองเก่า ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน

บทที่ 2

วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน

2.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน

2.1.1 เพื่อเพิ่มเรียนรู้เกี่ยวกับหน่วยงานในองค์กร

2.1.2 เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการปฏิบัติงาน

2.2.1 มีองค์ความรู้ในการทำงานในหน่วยงาน

2.2.2 มีประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น

2.3 การปฏิบัติงานของนักศึกษาในสถานประกอบการ

2.3.1 เป็นผู้ช่วยลงพื้นที่สำรวจผู้ญาติไร้ที่ถูกทอดทิ้ง และ ช่วยเหลือผู้ที่ไม่มีสวัสดิการแห่งรัฐ

23.2 ลงทะเทียนผู้สูงอายุเด็กแรกเกิดและลงรับเอกสารในหน่วยงานขององค์กร

2.4 สิ่งที่ได้เรียนรู้จากสถานประกอบการ

2.4.1ได้เรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมาย และได้รู้จักการรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

2.4.2 ได้เรียนรู้กระบวนการทำงาน แนวทางการทำงาน การพูดคุยกับประชาชนที่มาติดต่อบริการ

2.4.3 ได้เรียนรู้การทำงานแบบทีม

2.4.4 ได้เรียนรู้การปรับตัวในการทำงานกับบุคลากรในหน่วยงาน

2.5 สิ่งที่ได้รับในด้านการศึกษาผู้ปฏิบัติงาน

ด้านสังคม

2.5.1 ได้เรียนรู้ การทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น

2.5.2 ได้เรียนรู้ขั้นตอนการลงทะเบียนและอื่นๆในหน่วยงาน

2.5.3 ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานจริง และการใช้ชีวิตอยู่ในกองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองปากช่อง

2.5.4 ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการลงพื้นที่ไปทำกิจกรรมร่วมในแต่ละครั้ง

ด้านทฤษฎี

2.5.6 ได้เรียนรู้การรับลงทะเบียนผู้สูงอายุและเด็กแรกเกิด

2.5.7 ได้เรียนรู้การลงรับหนังสือของหน่วยงาน และการจัดเอกสารตามส่งแต่ละหน่วยงาน

ด้านปฏิบัติ

2.5.8 ได้ศึกษาเกี่ยวกับการลงพื้นที่เข้าหาชุมชน และชาวบ้าน

2.5.9ได้ฝึกพิมพ์จ่ายหน้าซองส่งเอกสาร

บทที่ 3

รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ

3.1 ชื่อโครงการ : โครงการถอดบทเรียนการฝึกปฏิบัติการสหกิจ

3.2 หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยสหกิจศึกษา (Cooperative Education) คือ ระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (Work Based Learning) อย่างเป็นระบบ หรือการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เพื่อให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนประสบการณ์จริงและทักษะวิชาชีพ โดยจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ ซึ่งนักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานจริงเต็มเวลาตรงตามสาขาวิชาชีพ ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการมากที่สุด การส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและมหาวิทยาลัย โดยมีสหกิจศึกษาเป็นผู้ประสาน จึงเป็นกลไกทางวิชาการที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันอย่างต่อเนื่องยาวนานนักศึกษาที่ลงรายวิชาสหกิจศึกษาจะต้องเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการในลักษณะของพนักงานชั่วคราว ที่ได้ลงมือปฏิบัติงานจริง เพื่อซึมซับเอาประสบการณ์จากการปฏิบัติงานทั้งทางตรงและทางอ้อม การได้พัฒนาตนเองทั้งความรู้ ความคิด การสังเกต การตัดสินใจ การวิเคราะห์ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการจัดเตรียมและนำเสนอรายงานจากประสบการณ์การทำงานจริง เพื่อผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเข้าด้วยกัน จะทำให้นักศึกษาผู้นั้นรู้จักและเข้าใจตนเอง มองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างเด่นชัด

กระบวนการสหกิจศึกษา ก่อให้เกิดการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ โดยสถานประกอบการจะจัดหาพี่เลี้ยงหรือผู้นิเทศงานในสถานประกอบการทำหน้าที่กำกับและดูแลการทำงานของนักศึกษา ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา อาจได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ หรือค่าตอบแทนอื่นตามความเหมาะสมจากสถานประกอบการ และช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาหลักสูตรให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานได้ตลอดเวลา ในขณะที่สถานประกอบการจะได้แรงงานจากนักศึกษาที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ หรือได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ไปร่วมองค์กรในอนาคต และสร้างจริยธรรมในวิชาชีพที่พึงปรารถนา ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำมาศึกษาและเรียนรู้ได้จริงสำหรับการเตรียมตัวออกฝึกประสบการณ์สหกิจ นักศึกษาจึงจัดทำโครงการถอดบทเรียนการฝึกปฏิบัติการสหกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อได้เรียนรู้ระบบขั้นตอนในการปฏิบัติงานในส่วนของระบบงานราชการ

3.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์สหกิจ
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ถอดบทเรียนการปฏิบัติการสหกิจศึกษาเทศบาลเมืองปากช่อง
3. เพื่อให้นักศึกษาสรุปการเรียนรู้ในการปฏิบัติการสหกิจศึกษา

3.4 เป้าหมาย

1. เป็นการนำความรู้และประสบการณ์ไว้ให้นักศึกษารุ่นหลังได้ศึกษา
2. สามารถนำมาปรับใช้ได้จริงก่อนออกฝึกประสบการณ์สหกิจ

3.5 วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้ไปฝึกกับหน่วยงานขององค์กร
2. จดและบันทึกระยะเวลาที่ไปฝึกกับหน่วยงานและวางแผนการทำงาน
3. ประชุมปรึกษาหารือกับพี่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษา

3.6 ระยะเวลาทำโครงการ

เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2566

3.7 สถานที่ดำเนินโครงการ

สำนักงานเทศบาลเมืองปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

3.8 งบประมาณ

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการประมาณ 1,000 บาท

1. ค่าถ่ายเอกสาร 200 บาท 2. ค่ามื้อเที่ยง 150 บาท
3. ค่าของเยี่ยมผู้ญาติไร้ 650 บาท

3.9 ผู้รับผิดชอบวิจัย

นางสาวณัฐยา สะสิธร

3.10 การติดตามและการประเมินผล

1. การส่งงานกับอาจารย์ที่ปรึกษา

3.11 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์สหกิจ
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ถอดบทเรียนการปฏิบัติการสหกิจศึกษาเทศบาลเมืองปากช่อง
3. เพื่อให้นักศึกษาสรุปการเรียนรู้ในการปฏิบัติการสหกิจศึกษา

บทที่ 4
ผลการดำเนินงานโครงการ

การปฏิบัติสหกิจศึกษา ณ ตั้งแต่ วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2566 รวมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 16 สัปดาห์ โดยตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายคือ ลงทะเบียนผู้สูงอายุ **โดย**ประเทศไทยมีนโยบายจัดสวัสดิการเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแก่ผู้มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แบบถ้วนหน้าในสมัยรัฐบาลที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยรัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2551 มีใจความสำคัญตอนหนึ่งว่าจะ “สร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่แสดงความจำนงโดยการขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับการสงเคราะห์ โดยจ่ายในอัตราเดือนละ 500 บาทต่อมา ภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 รัฐบาลที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ปรับอัตราการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจาก 500 บาทต่อเดือนเป็นแบบขั้นบันไดตามอายุที่เพิ่มขึ้น โดยผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 600 บาท อายุ 70-79 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 700 บาท อายุ 80-89 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 800 บาท และอายุ 90 ปีขึ้นไป ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 1,000 บาท และยังคงเป็นอัตราที่รัฐบาลจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจนถึงปัจจุบันปัญหาของการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ปรากฏเป็นข่าวในช่วงเวลาที่ผ่านมา คือ ปัญหาที่ผู้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหลายคนถูกตรวจสอบคุณสมบัติย้อนหลัง แล้วพบว่าเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามไม่สามารถรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ จึงถูกเรียกเงินคืน บางรายแม้เสียชีวิตไปแล้ว ลูกหลานก็ยังคงได้รับหนังสือทวงเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุพร้อมดอกเบี้ยจากหน่วยงานของรัฐ บางรายถูกเรียกเงินคืนเป็นเงินกว่า 1 แสนบาท อย่างไรก็ตาม
ปัญหานี้ได้คลี่คลายไปในระดับหนึ่งแล้ว เมื่อมีการหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบที่เกี่ยวข้อง และให้ถือว่าผู้ที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพเป็นผู้ได้รับเงินจากรัฐโดยสุจริตและไม่จำเป็นต้องส่งคืน

อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุยังมีปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งไม่ถูกกล่าวถึงหรือวิเคราะห์มากนัก คือ ปัญหาที่ประชาชนทั่วไปไม่ทราบหรือไม่สามารถคำนวณหาช่วงเวลาที่ต้องไปลงทะเบียนเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้อง มีความเสี่ยงในการไปลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่ระเบียบกำหนด ส่งผลให้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุล่าช้าและจำนวนเงินเบี้ยยังชีพที่ได้รับน้อยลงกว่าสิทธิที่ควรจะได้ ในบางกรณีอาจมีการสูญเสียเงินเบี้ยยังชีพที่ควรจะได้ไปถึง 7,200 บาท สาเหตุสำคัญของปัญหาดังกล่าวเกิดจากการที่กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความสลับซับซ้อนเกินกว่าที่คนธรรมดาทั่วไปจะเข้าใจและนำไปใช้คำนวณได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังขาดเครื่องมือหรือระบบดิจิทัลที่จะช่วยคำนวณหาช่วงเวลาลงทะเบียนที่ถูกต้องได้อย่างสะดวกและรวดเร็วบทความนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการคำนวณหาช่วงเวลาที่ถูกต้องในการลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างละเอียด จากนั้นนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุทั่วประเทศ เพื่อเป็น

หลักประกันให้ผู้สูงอายุไปลงทะเบียนในช่วงเวลาที่ถูกต้อง และได้รับเงินเบี้ยยังชีพถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นไปตามสิทธิที่พึงมีพึงได้

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

การคำนวณเพื่อหาช่วงเวลาที่ถูกต้องสำหรับการไปลงทะเบียนเพื่อแสดงเจตจำนงรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอยู่หลายฉบับ ดังนี้ มาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า การนับอายุของบุคคล ให้เริ่มนับแต่วันเกิด ในกรณีที่รู้ว่าเกิดในเดือนใดแต่ไม่รู้วันเกิด ให้นับวันที่หนึ่งแห่งเดือนนั้นเป็นวันเกิด แต่ถ้าพ้นวิสัยที่จะหยั่งรู้เดือนและวันเกิดของบุคคลใดให้นับอายุบุคคลนั้นตั้งแต่วันต้นปีปฏิทิน ซึ่งเป็นปีที่บุคคลนั้นเกิด จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น หมายความว่า บุคคลจะมีอายุครบปีบริบูรณ์ในวันก่อนหน้าวันคล้ายวันเกิดของทุกปี 1 วัน ตามนัยของคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7841/2552 ที่ระบุสาระสำคัญเรื่องการนับอายุไว้ว่า ผู้เสียหายที่ 1 เกิดเมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2532 จึงต้องนับอายุตั้งแต่วันเกิด คือนับตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2532 เป็นหนึ่งวันเต็ม ผู้เสียหายที่ 1 จึงมีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2547 เมื่อเกิดคดีขึ้นในเวลา 02.00 น. ของวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2547 จึงถือว่า ผู้เสียหายมีอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์แล้วนอกจากนี้ หากคำนวณอายุตามมาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะพบว่า บุคคลจะมีอายุครบ 365 หรือ 366 วันในวันก่อนวันคล้ายวันเกิดในปีปฏิทินถัดไปพอดี ดังตัวอย่างการคำนวณตามตารางที่ 1 บุคคลที่เกิดเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2505 จะมีอายุครบ 1 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2506ในกรณีที่บุคคลใดทราบแต่เดือนเกิดแต่ไม่ทราบวันเกิด ให้ถือว่าเกิดวันที่ 1 ของเดือนนั้น แต่ในกรณีที่ไม่ทราบทั้งเดือนเกิดและวันเกิด ให้ถือว่าเกิดวันที่ 1 มกราคมในปีนั้นข้อ 7 วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน บัญญัติว่าให้ผู้สูงอายุที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปในปีงบประมาณถัดไปลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี โดยมีหลักฐานดังต่อไปนี้การคำนวณว่า ผู้สูงอายุแต่ละคนจะ “มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปในปีงบประมาณถัดไป” หรือไม่ เมื่อใด เป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนสำหรับประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ นอกจากจะต้องทำความเข้าใจหลักการของการนับอายุตามมาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ยังต้องทำความเข้าใจเรื่องปีงบประมาณด้วย ทั้งนี้ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้ระบุความหมายของปีงบประมาณ ไว้ว่า “ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ 30 กันยายนของปีถัดไปและให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น”[9] ถ้าอธิบายเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย คือ ปีงบประมาณหนึ่ง เริ่มต้นจากวันที่ 1 ตุลาคม ของปีปฏิทินก่อนหน้าถึงวันที่ 30 กันยายนของปีปฏิทินที่เป็นชื่อของปีงบประมาณ เช่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เริ่มต้นวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2564 เป็นต้น ดังนั้น การเชื่อมโยงการนับอายุของบุคคลกับปีงบประมาณซึ่งมีหลักเกณฑ์และช่วงเวลาแตกต่างกันได้ทำให้การคำนวณหาช่วงเวลาที่ต้องไปลงทะเบียนเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความสลับซับซ้อนและยุ่งยากมากยิ่งขึ้นระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์

การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ระบุว่า “การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหรือในนามบุคคลที่รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สุงอายุเป็นรายเดือนภายในวันที่ 10 ของทุกเดือนอย่างไรก็ตาม นอกจากกฎหมายและระเบียบทั้ง 3 ข้อข้างต้นแล้ว ยังจำเป็นต้องศึกษาแนวปฏิบัติที่กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือแจ้งเวียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0810.6/ว5752 เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 25 กันยายน 2563 ความว่าการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เปิดรับลงทะเบียนตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 – เดือนพฤศจิกายน 2563 และเดือนมกราคม 2564 – เดือนกันยายน 2564 ให้ผู้สูงอายุรายใหม่ที่ยังไม่เคยลงทะเบียนมาก่อนซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้ว และผู้สูงอายุที่จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ 2565 ซึ่งนับอายุจนถึงวันที่ 1 กันยายน 2565 (เกิดก่อนวันที่ 2 กันยายน 2505 เนื่องจากผู้สูงอายุที่เกิดตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2505 – 1 ตุลาคม 2505 เป็นผู้สูงอายุที่จะมีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเดือนถัดไป จากเดือนที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ คือ เดือนตุลาคม 2565 ซึ่งเป็นปีงบประมาณ 2566 ดังนั้น กลุ่มผู้สูงอายุดังกล่าวต้องลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 เป็นต้นไป จากแนวปฏิบัติข้างต้น หมายความว่า การคำนวณหาช่วงเวลาที่ถูกต้องในการขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต้องคำนวณไปถึงเดือนที่จะรับเงินเบี้ยยังชีพเป็นเดือนแรก จากนั้นต้องคำนวณต่อไปว่า เดือนที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพเป็นเดือนแรกนั้นอยู่ในปีงบประมาณใด แล้วจึงได้คำตอบว่า ต้องไปลงทะเบียนในปีงบประมาณก่อนหน้าด้วย นอกจากนี้ แม้ว่าข้อ 7 วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 จะเปิดโอกาสให้สามารถไปลงทะเบียนได้ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายน แต่ในทางปฏิบัติกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพยายามเชิญชวนให้ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบไปลงทะเบียนในเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายนเป็นหลัก ส่วนการลงทะเบียนในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกันยายนให้เป็นการลงทะเบียนเก็บตก

ลงทะเบียนเด็กแรกเกิด

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เป็นนโยบายสำคัญระดับชาติตามแผนบูรณาการ การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมโดยการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้แก่ เด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน เป็นมาตรการให้บิดา มารดาหรือ ผู้ปกครองนำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการเหมาะสม ตามวัย รวมทั้งเป็นหลักประกันให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอดและการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564)

– ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 กลุ่มเป้าหมายเด็กที่อยู่นอกระบบประกันสังคมในครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน (รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน 36,000 บาท ต่อคน ต่อปี) เป็นเด็กที่เกิดระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 – 30 กันยายน 2559 โดยอุดหนุนเงินรายละ 400 บาท ต่อเดือน เป็นเวลา 1 ปี เริ่มจ่ายเงินอุดหนุนตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2559

– คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 ให้ขยายเวลาการให้เงินอุดหนุน ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 3 ปี และเพิ่มวงเงินเป็น 600 บาท ต่อคน ต่อเดือน

– คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 ยกเลิกเงื่อนไขผู้มีสิทธิที่ต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระบบประกันสังคม และเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 รวมทั้งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงข้อมูลผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการของรัฐ นำมาใช้เป็นเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการและปรับปรุง กระบวนการตรวจสอบและรับรองสิทธิ

– คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 ขยายระยะเวลาให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี และขยายฐานรายได้ของกลุ่มเป้าหมายไม่เกิน 100,000 บาท ต่อคน ต่อปี

<u>หลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด</u>

คุณสมบัติ เด็กแรกเกิดที่มีสิทธิ

1. มีสัญชาติไทย (พ่อแม่มีสัญชาติไทย หรือพ่อหรือแม่มีสัญชาติไทย)
2. เกิดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 เป็นต้นไป จนมีอายุครบ 6 ปี
3. อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย
4. ไม่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน

ผู้ปกครองที่มีสิทธิลงทะเบียน

1. มีสัญชาติไทย
2. เป็นบุคคลที่รับเด็กแรกเกิดไว้ในความอุปการะ
3. เด็กแรกเกิดต้องอาศัยรวมอยู่ด้วย
4. อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย คือ สมาชิกครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาท ต่อคน ต่อปี

หมายเหตุ มารดาที่อยู่ระหว่างการตั้งครรภ์ยังไม่ต้องมายื่นคำร้องขอลงทะเบียนขอรับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

<u>สถานที่รับลงทะเบียน สามารถลงทะเบียนได้ในพื้นที่ที่เด็กแรกเกิด และผู้ปกครองอาศัยอยู่จริง ดังนี้</u>

- กรุงเทพมหานคร : ลงทะเบียนที่สำนักงานเขต
- เมืองพัทยา : ลงทะเบียนที่ศาลาว่าการเมืองพัทยา
- ส่วนภูมิภาค : ลงทะเบียนที่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล

<u>เอกสารประกอบการลงทะเบียน ประกอบด้วย</u>

1. แบบคำร้องขอลงทะเบียน (ดร.01)
2. แบบรับรองสถานะของครัวเรือน (ดร.02)
3. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ปกครอง
4. สูติบัตรเด็กแรกเกิด
5. สมุดบัญชีเงินฝากของผู้ปกครอง (บัญชีออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย บัญชีเงินฝากเผื่อเรียก ธนาคารออมสิน หรือบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น)
6. สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก เฉพาะหน้าที่ 1 ที่มีชื่อของหญิงตั้งครรภ์ (ในกรณีที่สมุดสูญหายให้ใช้เฉพาะสำเนาหน้าที่ 1 พร้อมให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขบันทึกข้อมูลและรับรองสำเนา)
7. กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องขอลงทะเบียนและสมาชิกในครัวเรือนของผู้ยื่นคำร้องขอลงทะเบียน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานบริษัท ต้องมีเอกสาร ใบรับรองเงินเดือน หรือหนังสือรับรองรายได้ของทุกคนที่มีรายได้ประจำ(สลิปเงินเดือน หรือเอกสารหลักฐานที่นายจ้างลงนาม)
8. สำเนาเอกสาร หรือบัตรข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรแสดงสถานะหรือตำแหน่ง หรือเอกสารอื่นใดที่แสดงตนของผู้รับรองคนที่ 1 และผู้รับรองคนที่ 2

ลงทะเบียนทำบัตรผู้พิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ให้มีขีดความสามารถที่พร้อมในการปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า และมีความสุข

1. คุณสมบัติของคนพิการที่ยื่นคำขอ
   1.1 เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย
   1.2 บุคคลที่ยังไม่ได้แจ้งเกิดหรือบุคคลที่ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าสัญชาติไทยต้องดำเนินการตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร์พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ก่อน
2. สถานที่ให้บริการออกบัตรประจำตัวคนพิการ
   2.1 กรุงเทพมหานคร
      (1) ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร ณ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
      (2) โรงพยาบาลสิรินธร
      (3) โรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน
      (4) สถาบันราชานุกูล
      (5) โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี
      (6) โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)
      (7) ศูนย์บริการคนพิการสายไหม เคหะเอื้ออาทรสายไหม
      (8) สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชินี (โรงพยาบาลเด็ก)
   หมายเหตุ หน่วยออกบัตรประจำตัวคนพิการ ข้อ 2.1 จะหยุดทุกวันทำการ ทุกสิ้นเดือน
   2.2 ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด
3. สถานที่ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ
   3.1 กรุงเทพมหานคร
      (1) ฝ่ายสังคมสงเคราะห์งานเวชศาสตร์ฟื้นฟู โรงพยาบาลศิริราช
      (2) ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชินี
      (3) โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
   3.2 จังหวัด
      (1) โรงพยาบาลประจำจังหวัด/อำเภอ ที่มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จในโรงพยาบาล
      (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
      (3) หรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด
4. เอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ
   4.1 เอกสารหลักฐานของคนพิการ

(1) เอกสารประจำตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน

(ข) บัตรประจำตัวข้าราชการ

(ค) สูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(ง) หนังสือรับรองการเกิดตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด

(2) ทะเบียนบ้านของคนพิการ

กรณีที่คนพิการมีทะเบียนบ้าน แต่ไม่มีบัตรประชาชน ต้องดำเนินการตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร์ พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 ก่อน

(3) รูปถ่ายคนพิการ ขนาด 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป ในกรณีที่คนพิการไม่ได้มายื่นคำขอด้วยตนเอง

(4) เอกสารรับรองความพิการ ซึ่งรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่อธิบดีประกาศกำหนด

(5) สภาพความพิการเป็นที่เห็นได้โดยประจักษ์ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอถ่ายสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

4.2 เอกสารหลักฐานของผู้ดูแลคนพิการ (เป็นผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันกับคนพิการ หรือเป็นผู้ดูแลคนพิการซึ่งคนพิการอาศัยอยู่ด้วยตามความเป็นจริง)

(1) บัตรประชาชนของผู้ดูแลคนพิการ

(2) ทะเบียนบ้านของผู้ดูแลคนพิการ

กรณีคนพิการมิได้มาแจ้งหรือไม่สามารถแจ้งได้

(1) หนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลคนพิการ จำนวน 1 ฉบับ

- ผู้รับรอง : กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น ประธานชุมชน ลูกจ้างประจำ (หน่วยงานราชการ, รัฐวิสาหกิจ) โดยผู้รับรองต้องอาศัยอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เดียวกับที่คนพิการอาศัยอยู่ในปัจจุบัน

(2) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้รับรอง พร้อมรับรองสำเนา จำนวน 1 ฉบับ

* ข้าราชการบำนาญ ไม่สามารถรับรองหนังสือนี้ได้

* การรับรองจะสมบูรณ์ เมื่อพยานลงนามครบถ้วน

* การรับรองอันเป็นเท็จมีความผิดตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา

4.3 บุคคลอื่นยื่นคำขอมีบัตรฯ แทนคนพิการ

(1) สำเนาบัตรประชาชนของบุคคลที่ดำเนินการแทน

(2) หนังสือมอบอำนาจ เป็นหลักฐานว่าได้รับมอบจากคนพิการ (พยานต้องลงนามครบถ้วน)

กรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือมีความพิการมากไม่สามารถดำเนินการเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแล ดำเนินการแทนได้

5. เอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการใหม่ เนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ ชำรุด สูญหาย มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

5.1 เอกสารหลักฐานของคนพิการ

(1) บัตรประจำตัวคนพิการใบเดิม

(2) เอกสารประจำตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน

(ข) สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ

(ค) สูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(ง) หนังสือรับรองการเกิดตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด

(3) ทะเบียนบ้านของคนพิการ

กรณีที่คนพิการมีทะเบียนบ้าน แต่ไม่มีบัตรประชาชน ต้องดำเนินการตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร์ พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ก่อน

(4) หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุล

(5) รูปถ่ายคนพิการ ขนาด 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป ในกรณีที่คนพิการไม่ได้มายื่นคำขอด้วยตนเอง

(6) กรณีมีความพิการเพิ่ม หรือเปลี่ยนไปจากเดิม

- เอกสารรับรองความพิการ ซึ่งรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่อธิบดีประกาศกำหนด

- สภาพความพิการเป็นที่เห็นได้โดยประจักษ์ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอถ่ายสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

5.2 เอกสารหลักฐานของผู้ดูแลคนพิการ (ผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันกับคนพิการ หรือเป็นผู้ดูแลคนพิการ ซึ่งคนพิการอาศัยอยู่ด้วยตามความเป็นจริง)

(1) บัตรประชาชนของผู้ดูแลคนพิการ

(2) ทะเบียนบ้านของผู้ดูแลคนพิการ

กรณีคนพิการมิได้มาแจ้งหรือไม่สามารถแจ้งได้

(1) หนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลคนพิการ

- ผู้รับรอง : กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น ประธานชุมชน ลูกจ้างประจำ (หน่วยงานราชการ, รัฐวิสาหกิจ) โดยผู้รับรองต้องอาศัยอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เดียวกับที่คนพิการอาศัยอยู่ในปัจจุบัน

(2) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้รับรอง พร้อมรับรองสำเนา จำนวน 1 ฉบับ

* ข้าราชการบำนาญ ไม่สามารถรับรองหนังสือนี้ได้

* การรับรองจะสมบูรณ์ เมื่อพยานลงนามครบถ้วน

* การรับรองอันเป็นเท็จมีความผิดตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา

5.3 บุคคลอื่นยื่นคำขอมีบัตรฯ แทนคนพิการ

(1) สำเนาบัตรประชาชนของบุคคลที่ดำเนินการแทน

(2) หนังสือมอบอำนาจ เป็นหลักฐานว่าได้รับมอบจากคนพิการ (พยานต้องลงนามครบถ้วน*)

กรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือมีความพิการถึงขั้นไม่สามารถดำเนินการเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแล ดำเนินการแทนได้

กรณีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการถึงแก่ความตาย หรือได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู จนไม่มีสภาพความพิการ หรือมีความประสงค์ยกเลิกการมีบัตรประจำตัวคนพิการ ให้ผู้มีบัตรประจำตัวคนพิการหรือบุคคลที่ดำเนินการแทน แจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อจำหน่ายออกจากทะเบียนบัตรประจำตัวคนพิการต่อไป

6.1 เอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ กรณีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการถึงแก่ความตาย

(1) บัตรประจำตัวคนพิการ (ถ้ามี)

(2) บัตรประจำตัวประชาชนของคนพิการ

(3) ทะเบียนบ้านของคนพิการ

(4) สำเนาใบมรณะบัตร

6.2 เอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ กรณีได้รับการแก้ไขฟื้นฟูจนไม่มีสภาพความพิการ หรือมีความประสงค์ยกเลิกการมีบัตรประจำตัวคนพิการ

(1) บัตรประจำตัวคนพิการ

(2) บัตรประจำตัวประชาชนของคนพิการ

(3) ทะเบียนบ้านของคนพิการ

(4) เอกสารรับรองความพิการ ซึ่งรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่อธิบดีประกาศกำหนด

(5) ยื่นคำขอแทน ใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ดำเนินการแทน และหนังสือมอบอำนาจ (พยานต้องลงนามครบถ้วน*)

กรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือมีความพิการถึงขั้นไม่สามารถดำเนินการเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแล ดำเนินการแทนได้

<u>สิทธิการอุทธรณ์</u>

1. กรณีคนพิการไม่ได้รับอนุมัติให้มีบัตรประจำตัวคนพิการ อาจยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนแห่งนั้น ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว

2. ให้นายทะเบียนพิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์

แล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมเหตุผลเป็นหนังสือต่อผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พิจารณาอุทธรณ์เสร็จ คำวินิจฉัยของนายทะเบียนให้เป็นที่สุด

หากคนพิการมีปัญหา หรือมีข้อสงสัยในการดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ สามารถติดต่อสอบถามได้ที่

- กรุงเทพมหานคร ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร โทร. 02-3543388 ต่อ 701-705 ในวันและเวลาราชการ
- ต่างจังหวัด ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด

บัตรประจำตัวคนพิการมีอายุ 8 ปี นับตั้งแต่วันออกบัตร

สิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว สามารถยื่นคำขอใช้สิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ได้แก่การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนทางการแพทย์ ในเรื่องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น

การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา ในเรื่องการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะ หรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างทั่วถึง

การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำ ในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยี หรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ

การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคม เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคมเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น การให้บริการล่ามภาษามือ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล การส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี้ย ความพิการ การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่คนพิการเข้าถึงได้ เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการมีให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการ

การขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ได้กำหนดห้ามหน่วยราชการ องค์กรเอกชนหรือบุคคลกระทำการที่มีการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรับ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นการกระทำใดที่กระทบต่อคนพิการแม้จะไม่มีจุดมุ่งหมายเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เพราะเหตุผลแห่งความพิการด้วย ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรมต่อคนพิการสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้

4.1 ประโยชน์ที่ได้รับด้านวิชาการ

การปฏิบัติสหกิจศึกษาในครั้งนี้ ท าให้ได้รับความรู้ทางด้านวิชาการต่างๆ อย่างมากมาย ทั้งจากโครงการวิจัยที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ จากการพูดคุยและพบปะกับนักวิจัยท่านอื่นๆ รวมทั้งจากการเข้าสัมมนาต่างๆ ซึ่งความรู้ทางด้านวิชาการเหล่านี้ แน่นอนว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในภาคเรียนสุดท้าย และในการท างานในภายภาคหน้า

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับด้านการทำงาน

การทำงานในฐานะนักศึกษา หรือผู้ช่วยนักพัฒนาสังคมนั้น ไม่เพียงแต่ต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนมาเท่านั้น แต่ยังต้องมีความรู้ในด้านต่างๆ รวมทั้งมีทักษะอื่นๆ ที่จำเป็นอย่างมากต่อการเป็นนักศึกษาที่ดี เช่น การเขียน การอ่าน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การนำเสนอผลงาน เป็นต้น ซึ่งในการปฏิบัติสหกิจศึกษาในครั้งนี้ได้ทำให้นักศึกษาปฏิบัติสหกิจศึกษาได้มีการฝึกฝนทักษะเหล่านี้และเพิ่มพูนความรู้ด้านต่างๆ อย่างมาก อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ในด้านการทำงานในองค์กรของหน่วยงาน

4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาที่พบในการทำงานโดยส่วนมากจะเป็นเรื่องความรู้ที่มีไม่เพียงพอ เพราะโครงการที่ทำนั้นมีความเกี่ยวข้องกับด้านการพัฒนาสังคมในเรื่องราวที่หลากหลายทำให้ต้องมีการค้นคว้าด้วยตัวเองอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านการเขียนรายงานที่อาจไม่สมบูรณ์ หรือมีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมในการเขียนรายงานเชิงวิชาการ ดังนั้น ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษาปฏิบัติสหกิจศึกษาในรุ่นต่อไปคือ ควรที่จะมีการหาข้อมูลว่างานที่ทำนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร และควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ พร้อมทั้งฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานซึ่งอาจช่วยย่นระยะเวลาในการศึกษาข้อมูลและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

เทศบาลเมืองปากช่องhttps://www.pakchongcity.go.th/main/ ข้อมูลเกี่ยวกับลงทะเบียนผู้สูงอายุhttps://www.gcc.go.th/?p=96571ลงทะเบียนเด็กแรกเกิด
https://www.itax.in.th/media/ ลงทะเบียนผู้พิการhttps://www.varatmkittclinic.com

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

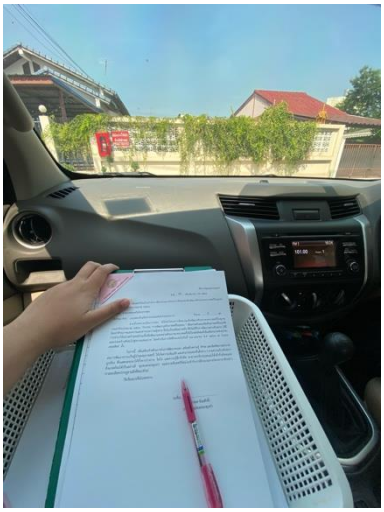

ออกส่งเอกสารตามชุมชน

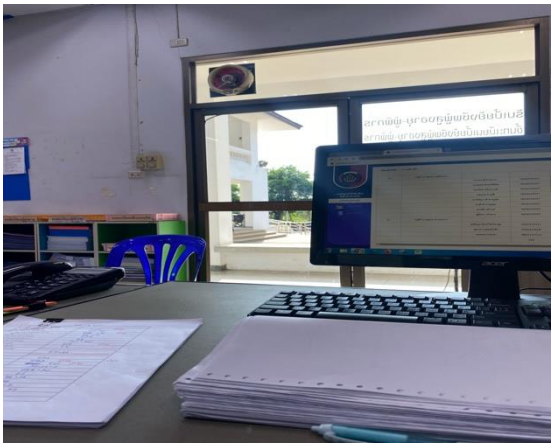

นั่งลงทะเทียนผู้สูงอายุ ณ เทศบาล
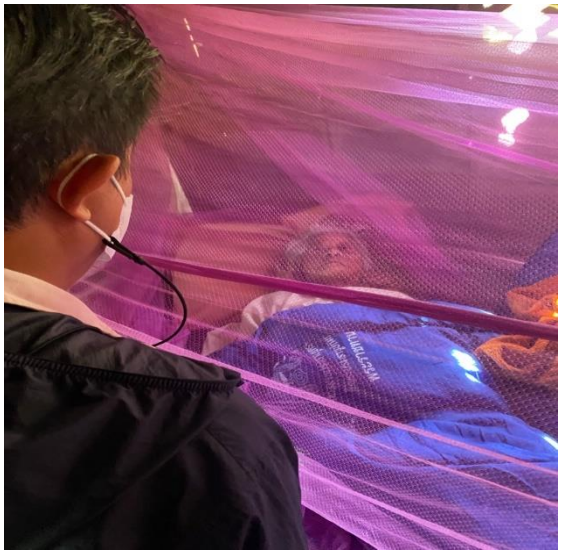
ออกสำรวจ ผู้ยากไร้ไม่มีบัตรประชาชนไม่มีญาติ